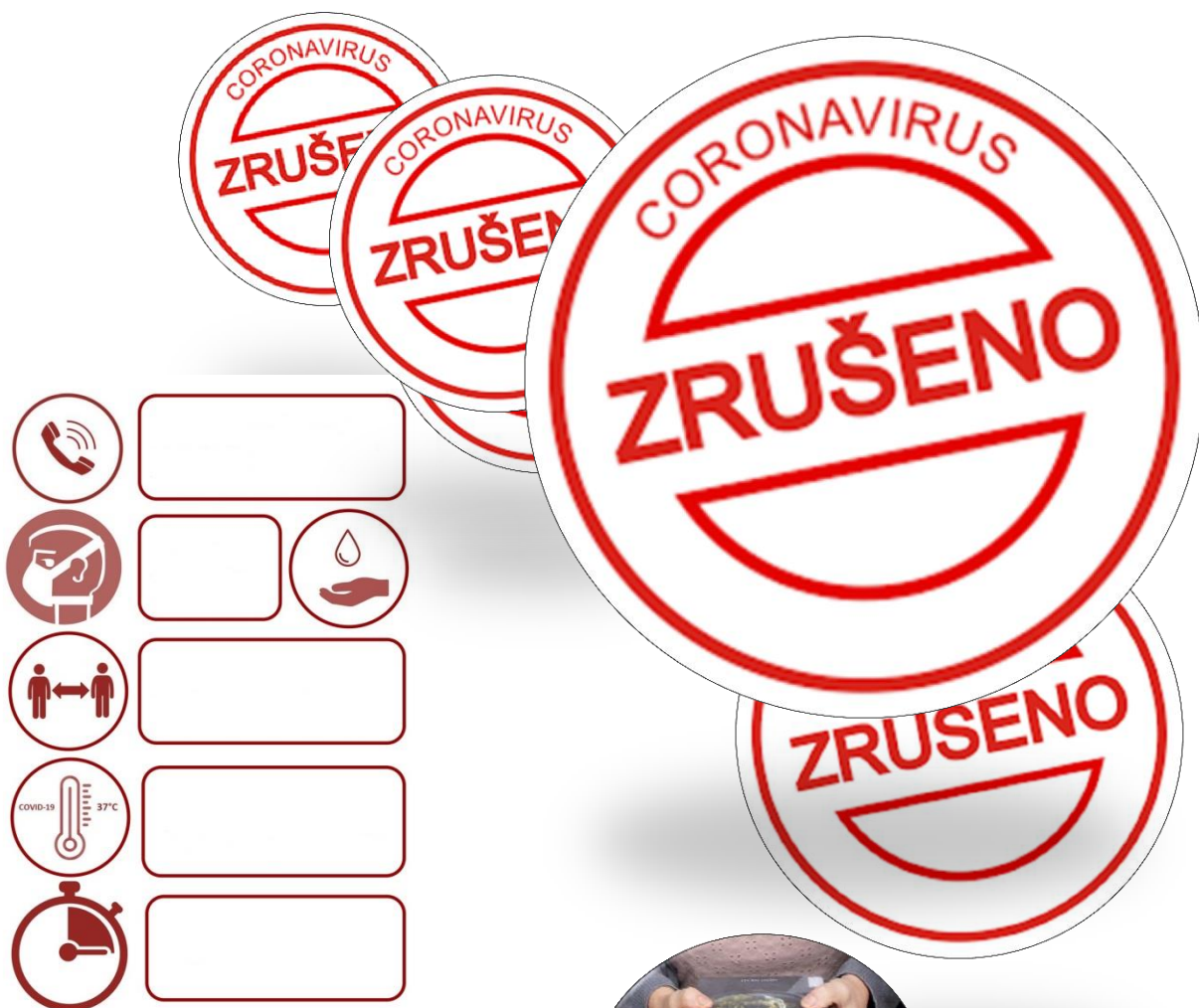

Výroční zpráva 2020

Městská knihovna v Třebíči

Dobrý den, můžou si jít slepice hrát ven? :)

Obsah

Úvod	5
Přehled epidemiologických opatření	6
Základní statistická a ekonomická data za rok 2020	7
Ekonomika knihovny	9
Statistika jednotlivých oddělení a poboček	11
Knihovní fondy	16
Projekty a granty 2020	18
Festival poezie Nezvalova Třebíč 2020	18
Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké 2020 (MK ČR)	19
Literární kalendárium (MK ČR)	19
Francouzský klub 2020	21
Zájmové vzdělávání seniorů	22
Středy pro nezbedy (Bookstart aneb S knížkou do života)	23
Moderní technologie pro všechny: 3D tisk	23
Odborné knihovnické projekty	24
Přístup do mediální databáze Anopress a právní databáze ASPI	24
Harmonizace rejstříků národních a lokálních autorit	24
Regionální funkce 2020	25

Podklady výroční zprávy 2020

Mgr. Marie Dočkalová, ředitelka

Jaroslava Potůčková, útvar ekonomický

Mgr. Blanka Glaserová, útvar nákupu a zpracování fondu

Mgr. Eva Bazalová, útvar služeb čtenářům

Hana Kabelková, útvar služeb knihovnám

Benchmarking knihoven – měření výkonů metodou benchmarkingu

Zpracovala

Mgr. Marie Dočkalová

ÚVOD aneb ROK 2020 VE ZNAMENÍ COVID-19

Události roku 2020 připomínaly dopravní nehodu – řídíte si svůj důvěrně známý dopravní prostředek, občas si zanedáváte na ostatní účastníky silničního provozu. Dodržujete předpisy. V jednom okamžiku jste v klidu, užíváte si krajinu, rádio hraje vaši oblíbenou písničku, víte, že tam venku existuje spousta věcí, které vám přidělávají běžné starosti nebo na které se naopak těšíte. V dalším je všechno jinak. Nemusíte být ani zraněni, ale něco se nenávratně změní, i kdyby to byl jen pocit, že vám se nic takového nemůže stát.

V únoru 2020 celá Evropa nevěřícně sledovala smutné důsledky pandemie v severní Itálii, Francii, Velké Británii a v sousedním Německu. V polovině března se uzavřela Česká republika. Pandemie nenadále a mocně zasáhla do všech oblastí života, pracovního nevyjímaje. Z hodiny na hodinu se zavřely obchody, kina, divadla, knihovny, rušily se rozpracované a podpořené projekty.

„Asi po dvou týdnech jarního uzavření knihovny jsem poskytl rozhovor do regionálních novin, kde kromě jiného padla otázka, jak moc pandemie ovlivní naši knihovnu. Odpověděla jsem naivně, že snad nijak. Nemohla jsem se víc myslit. V té době si ještě nikdo nedovedl představit, že by se mohl naplnit scénář běčkových katastrofických filmů, zvláště na kontinentu, který má skvělý systém zdravotní péče a kde jsme takto nebezpečnou nakažlivou nemoc nezažili. Varianta další vlny epidemie nám vůbec nepřišla na mysl, nakonec mnohem delší.“

Ke klidu nepřispěla ani smršť nejistých informací (a pro větší jistotu obratem dementovaných), ani vzájemné překřikování odborníků všeho druhu v závěsu s bulvárními médii a radami ze sociálních sítí.

V českých knihovnách bylo zajímavé sledovat rozdílný vývoj v první vlně pandemie na jaře a v další vlně od podzimu 2020. První uzavření trvalo šest týdnů a zdálo se nekonečné. Knihovny většinou likvidovaly své kostlivce ve skříní, oprášily prezentace z konferencí a seminářů, z internetu se stahovaly odborné práce, aby se dohnalo odkládané vzdělávání pracovníků. Prováděly se revize a aktualizace fondů, v předstihu se dělaly práce zamýšlené na prázdniny, někde se malovalo, bouralo a opravovalo. Po otevření se činila opatření na ochranu zdraví zaměstnanců a návštěvníků. Výdejní okénka ano či ne? Byly jen odvážné výjimky, které si razily vlastní cestu, jak dostat knihy k doma uvězněným čtenářům, ale koneckonců se jednalo jen o několik týdnů nezvyklé situace. Kdo čtení neholduje, mohl oprášit zapomenuté a odložené koníčky, věnovat se víc rodině, vymalovat, uklidit sklep.

Podzimní vlna přinesla jedinou jistotu - že konec epidemie je v nedohlednu. Všichni cítili, že situace je zlá, ale přesto se musel dál žít, učit, pracovat, že je třeba roztržít obavy na podstatné a ty překonatelné a jednat. Běžné výpůjční služby se překlápily na bezkontaktní, ke slovu se dostala výdejní okénka, objednávky přes on-line katalogy, maily, telefony. Víc než kdy jindy knihovníci i čtenáři ocenili automatizované knihovnické systémy, ve kterých je cesta od objednávky k realizaci dílem okamžiku. Pořádily se návratové venkovní biblioboxy. V nebyvalé míře se začaly využívat elektronické služby knihoven. Právě v této době se ukázalo, jak velký kus práce odvedly v minulých letech velké odborné i veřejné knihovny při tvorbě knihovnických portálů, sdílených odborných činností a digitalizace. Dříve málo navštěvované digitální knihovny vykazaly za dobu uzavření zcela jiná statistická čísla než v předchozích letech a stále větší množství zájemců si proklikalo cestu k potřebným knihám a informacím v digitální podobě.

Další důležitý krok udělaly knihovny v distančním vzdělávání. Na jaře nikdo, na podzim skoro všichni. Plánované semináře, školení, konference i akce pro veřejnost byly převedeny do on-line prostředí a přes počáteční nezvyk, nechuť i nedokonalosti se tato forma ukázala být životaschopná a hlavně přístupná více zájemcům bez nutnosti opustit pracoviště.

Zatím velkou neznámou zůstává, jak se rok 2020 podepíše na statistice služeb knihoven. Naše vlastní čísla již známe, jsou součástí této výroční zprávy, ale v červenci budou zveřejněny výsledky dalšího ročníku projektu Benchmarking knihoven, sloužícího srovnání výsledků knihoven již pod hlavičkou Národní knihovny v Praze.

Díky benchmarkingu víme, že Městská knihovna v Třebíči ve své kategorii dlouhodobě vynikala v přímých službách čtenářům a návštěvníkům, například registrovaných čtenářů evidovala o třetinu víc, než byl český průměr, u dětí do 15 let byla dlouhodobě 2x lepší (a nejlepší) ve své kategorii. Také počet akcí pro školy a veřejnost býval vysoce nadprůměrný - při počtu kolem 1 000 akcí ročně to znamenalo 4 až 5 akcí denně v přepočtu na pracovní dny bez prázdnin. Ve srovnání s tím statistika roku 2020 nutně trpí, protože epidemiologické podmínky vzdělávacím a kulturním akcím neprály.

Po zklidnění situace knihovna bude chtít navázat tam, kde pandemie všechno nečekaně přerušila. Bude se těšit na své čtenáře, návštěvníky, přivítá školní třídy, děti, batolata i mimina s rodiči v rámci projektu Bookstart, bude zase obvykle pro všechny otevřená.

Přehled covidových opatření v roce 2020

13. 3. – 24. 4.	Knihovna pro veřejnost uzavřena.
27. 4. – 31. 5.	Otevřeno v omezeném režimu, provozní doba denně 8:30 – 15:00. Zakázán volný pohyb návštěvníků, příjem knih na jednom pracovišti, ukládání knih do dvoudenní karantény. Instalace pultových plexizábran, povinnost nosit roušky.
1. 6. – 31. 8.	Obnovena provozní doba do 18:00 hod. s výjimkou pátku do 15:00. Knihovna zrušila tradiční uzavření knihovny na dva týdny v době dovolených. Přístup na PC a internet omezen na 1 hodinu denně.
1. 9. – 21. 10.	Provoz zůstává otevřen v plném režimu včetně pátku, od 10. 9. Povinnost nosit roušky ve vnitřních prostorách. Použití PC omezeno na 2x 15 minut denně.
22. 10. – 22. 11.	Knihovna pro veřejnost uzavřena.
Listopad	Ministerstvo zdravotnictví představilo protiepidemiologický systém (PES 1-5), který měl mapovat aktuální epidemiologickou situaci podle pěti stupňů rizikového skóre. Systém měl přinést lepší čitelnost a predikovatelnost epidemického vývoje a s tím souvisejících opatření.
23. 11. – 2. 12.	PES 4. V knihovnách byla zřízena bezkontaktní výdejová okénka. Čtenáři literaturu objednávali z domu v on-line katalogu, e-mailem nebo telefonicky. Knihy bylo možné i vracet. Provozní doba byla denně 8:30 – 18:00.
3. – 17. 12.	PES 3. Knihovny otevřeny pro omezený počet osob, který v každé místnosti nesměl překročit 1 osobu na 15 m ² s odstupem minimálně 2 metry. Použití PC 2x 15 minut denně.
18. – 23. 12.	PES 4, bezkontaktní vracení a výdej předem objednaných knih.
Od 28. 12.	PES 5, pokračovaly bezkontaktní služby. <i>Situace trvala v době zveřejnění výroční zprávy.</i>

Registrovaní čtenáři a uživatelé	6 472
z toho děti do 15 let	2 774
ženy	65 %
muži	35 %
s bydlištěm v Třebíči	76 %
s bydlištěm mimo Třebíč	24 %
Návštěvníci knihovny	139 109
z toho návštěvníci půjčoven a studoven	75 741
uživatelé internetu a PC	3 268
návštěvníci kulturních akcí	5 013
návštěvníci vzdělávacích akcí	2 820
návštěvníci akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem	281
návštěvníci on-line služeb přes web knihovny	50 986
Výpůjčky a další služby	278 760
z toho naučná literatura dospělým	33 854
krásná literatura dospělým	166 100
naučná literatura dětem	6 255
krásná literatura dětem	33 335
noviny a časopisy	32 794
kartografické dokumenty	151
zvukové knihy a hudební CD	5 476
tištěné hudebniny	38
elektronické dokumenty	4
jiné	753
prezenční výpůjčky	4 387
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)	
půjčené pro čtenáře MěK Třebíč, žádáno / vyřízeno	208 / 178
půjčené jiným knihovnám, žádáno / vyřízeno	81 / 77
Elektronické on-line služby	
návštěvy webové stránky knihovny	84 620
využití on-line katalogu v knihovně	10 518
využití on-line katalogu mimo knihovnu	37 188
využití on-line správy osobního konta	13 798
využití elektronických informačních zdrojů	380
on-line informační služby – zodpovězené dotazy (<i>bez běžných info</i>)	228
Knihovní fondy (pouze Třebíč bez výměnného fondu pro obecní knihovny regionu)	164 872
z toho naučná literatura	45 200
krásná literatura	97 479
mapy	326
zvukové knihy, hudebniny, hudební CD, zvukově obrazové, jiné	21 588
elektronické a jiné dokumenty	279
Počet exemplářů novin a časopisů	287
Počet knih ve volném výběru	124 294
Přírůstky za rok 2020	5 315
Úbytky za rok 2020	3 802
Studijní místa a vybavení	
plocha pro čtenáře a uživatele v m ²	1 951
počet studijních a odpočinkových míst	77
počet počítačů pro veřejnost	33

z toho napojených na internet	28
počet hodin týdně pro veřejnost (nejdéle otevřený provoz)	47,5
wifi (počet zařízení)	6
kopírování pro veřejnost (počet kopírek)	5
Kulturní akce pro veřejnost (besedy, výstavy)	162
Vzdělávací akce pro veřejnost (PC školení, další kurzy)	116
Návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí	8 114
Vlastní vzdělávací akce pro knihovníky (bez akcí v jiných knihovnách)	12
Regionální funkce (RF, profesionální služby obecním knihovnám regionu)	
Počet svazků výměnného fondu celkem k 31. 12. 2020	73 495
Přírůstek knih v roce 2020	3 066
Úbytek knih v roce 2020	2
Náklady na nákup knih do výměnných fondů	479 047
Výměnné soubory knih do obecních knihoven 2020	212
Počet knih ve výměnných souborech 2020	12 344
Poradenská a konzultační činnost	625
Vzdělávání knihovníků v rámci výkonu RF	4
Profesionální knihovny v regionu Třebíč	10
Neprofesionální obecní knihovny v okrese Třebíč	135
Zaměstnanci	
Počet zaměstnanců fyzických osob / přepočten na úvazky	30 / 28,87
z toho pracovníci regionálních služeb	4
VŠ	8
VOŠ	2
SŠ	18
ostatní	2
Příjmy knihovny	
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu zřizovatele	15 047 536
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu kraje na RF	2 664 000
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu státu	202 500
Tržby za služby a ostatní výnosy	558 730
Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	0
Investiční dotace z rozpočtu kraje	0
Investiční dotace z rozpočtu státu	0
Výdaje knihovny	
Spotřeba materiálu, energie, zboží, služby ad.	3 611 534
Náklady na knihy, časopisy, zvukové knihy, CD ad.	1 964 595
Platy	9 883 932
Průměrný měsíční plat včetně příplatků a odměn	27 455
Ostatní osobní náklady	217 015
Zdravotní a sociální pojištění	3 345 408
Zákonné sociální náklady	400 561
Investiční výdaje	134 310

Zřizovatelem Městské knihovny v Třebíči je od 1. 2. 1996 Město Třebíč. Rozpočet knihovny je vzhledem k právní subjektivitě knihovny jako příspěvkové organizace ročně stanovován jako součet příspěvku zřizovatele a předpokládaných vlastních příjmů knihovny z hlavní a vedlejší činnosti. V průběhu roku knihovna přihlásila několika grantových projektů do grantových programů MK ČR, Fondu Vysočiny a Nadace ČEZ. Finanční prostředky získané projektovou činností částečně pokrývají náklady kulturních a vzdělávacích akcí pro veřejnost a budování fondu pro zrakově a zdravotně postižené. *Podrobně viz Grantové projekty 2020, s. 18.*

Příspěvek zřizovatele je určen na provoz knihovny Hasskova a poboček Modřínová a Borovina. Hlavním nákladem zůstávají platy zaměstnanců, dále náklady na nákup knih a dalších dokumentů, energie a voda, nutné opravy a údržbu, zákonné kontroly a revize a další související služby, nutná obnova IT techniky.

Knihovna je zapojena do projektu Benchmarking knihoven (měření výkonu knihoven) v kategorii měst s počtem 20 000 až 40 000 obyvatel. Porovnávané ukazatele jsou pro MěK v Třebíči byly vždy velmi pozitivní, a to jak v oblasti hospodaření knihovny (podíl jednotlivých rozpočtových kapitol z celkového objemu svěřených prostředků), tak ve statistikách čtenářů, výpůjček, poskytování knihovnických a informačních služeb, obnovy knižního fondu aj.

Od roku 2002 je knihovna příjemcem dotace na výkon regionálních funkcí (dále RF) z rozpočtu Kraje Vysočina. Výkon RF spočívá především v odborné poradenské činnosti pro profesionální knihovny (10 knihoven) a neprofesionální knihovny (135 knihoven) okresu Třebíč, dále budování fondu pro výměnné soubory distribuované do neprofesionálních knihoven, které kmenový fond kvůli finanční situaci svých obcí již nenakupují. RF zajišťují 4 pracovníci útvaru služeb knihovnám. *Podrobně viz Regionální funkce, s. 25.*

Vybrané ekonomické ukazatele 2020

Rok 2020 je z hlediska rozložení nákladů odlišný z důvodu světové pandemie Covid-19. Prostředky, které nebyly čerpány v době uzavření knihovny na energie, služby (akce, besedy a další náklady s tím související) a částečně i platy zaměstnanců (dlouhodobé PN, karantény, OČR), byly využity na:

- neplánované náklady související s ochranou zaměstnanců (roušky, respirátory, obličejové štíty, ochranné rukavice, dezinfekční materiál a zařízení pro zaměstnance i veřejnost, plexi ochrana výpůjčních pultů),
- nákup knih a dalších dokumentů,
- posílení dlouhodoběji podfinancovaných kapitol,
- financování předběžných oprav souvisejících s rekonstrukcí ústřední knihovny Hasskova, do této kategorie spadá například oprava prostoru pro nové zázemí zaměstnanců včetně kuchyňky,
- 200 000 Kč bylo se souhlasem zřizovatele převedeno do investičního fondu a následně použito na nákup 3 ks návratových biblioboxů k bezkontaktnímu vracení knih. Boxy byly umístěny v průchodu mezi Karlovým a Komenského náměstím pro ústřední knihovnu Hasskova a před pobočkami Modřínová a Borovina.

V roce 2020 knihovna hospodařila s kladným hospodářským výsledkem ve výši 125 361 Kč.

(Částky jsou zaokrouhleny na celé Kč)

Celkové výnosy	18 592 596 Kč
Celkové náklady	18 482 023 Kč
Hospodářský výsledek z hlavní činnosti	110 573 Kč
Hospodářský výsledek z vedlejší činnosti	17 788 Kč
Investiční příjmy	200 000 Kč
Převod provozních prostředků na investiční (nákup bezkontaktních návratových biblioboxů)	200 000 Kč
Neinvestiční příjmy	
Příspěvky z rozpočtu zřizovatele	15 047 536 Kč
Příspěvky z rozpočtu státu – granty	202 500 Kč
Příspěvky z rozpočtu Kraje Vysočina na výkon regionálních funkcí	2 664 000 Kč
Rezervní fond	0 Kč

Odpisy DHM a DNM	59 700 Kč
Příjmy z hlavní činnosti	634 430 Kč
z toho tržby z prodeje služeb	532 248 Kč

Vybrané náklady bez výkonu regionálních služeb

Knihy, časopisy, hudební CD, zvukové knihy	1 462 114 Kč
Všeobecný hygienický materiál a čisticí prostředky, pohonné hmoty, tonery, kancelářský materiál, ochranné pomůcky a štíty proti Covid-19, materiální spoluúčast ke grantovým projektům aj.	354 809 Kč
Nákupy hmotného majetku a zařízení včetně spoluúčasti projektů	452 341 Kč
Energie, voda, plyn	709 517 Kč
Cestovné	5 021 Kč
Drobné opravy a údržba (elektro, výtahy, budova apod.)	136 252 Kč
Pohoštění a dary (spoluúčast grantů, akce knihovny)	5 459 Kč
Komunikace (telefony, poštovné, upomínky, sms služby čtenářům)	45 101 Kč
Ostatní služby nemateriální povahy	386 849 Kč
= zákonné revize, licenční a provozní poplatky, servisní služby, elektronické databáze, servis sw, odpady, malování, opravy podlah, mytí oken, školení zaměstnanců, spoluúčast k dotacím aj.	
Bankovní poplatky	26 224 Kč
Pronájem	0 Kč
Doprava (zboží, stravenek aj.)	2 130 Kč
Nehmotný majetek (sw)	37 335 Kč
Platy	8 424 611 Kč
Náhrady za nemoc	93 730 Kč
Ostatní osobní náklady včetně spoluúčasti grantových projektů:	150 055 Kč
Zákonné sociální pojištění:	2 886 729 Kč
Zákonné sociální náklady – stravenky, FKSP, úrazové pojištění	347 157 Kč
Pojištění majetku	30 079 Kč
Náklady na výkon regionálních funkcí	2 660 000 Kč
<i>(podrobně viz Regionální funkce)</i>	

Dotace a příspěvky **328 000 Kč**

Moderní technologie v knihovně: 3D tisk, MK VISK3	94 000 Kč
Harmonizace rejstříků lokálních a národních autorit	54 000 Kč
Literární kalendárium, MK Knihovna 21. století (K21)	10 500 Kč
Knihovní fondy pro zdravotně postižené v roce 2020, MK K21	12 000 Kč
Festival poezie Nezvalova Třebíč 2020, MK K21	27 000 Kč
Festival poezie Nezvalova Třebíč 2020, Fond Vysočiny – Regionální kultura	21 966 Kč

Podle pravidel Grantového systému Zdravého města Třebíč knihovna od roku 2019 nepodává komunitní projekty. Zřizovatel rozhodl o přímé navýšení rozpočtu, finanční prostředky jsou v konkrétním roce rovnoměrně rozděleny na aktuální projekty knihovny.

STATISTIKA JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ A POBOČEK 2020

Obvyklé bohaté aktivity knihovny byly v roce 2020 poznamenány dlouhodobým uzavřením všech provozů z důvodu pandemie Covid-19. Obvyklý průměr je 4 až 5 aktivit pro školy, děti a veřejnost denně kromě prázdnin – na tuto dlouhodobě budovanou spolupráci a aktivity pro veřejnost nebylo možné z důvodu covidové pandemie navázat. Školy byly uzavřeny stejně jako vzdělávací, sociální a kulturní subjekty. Nejenže řada projektů mohla být uskutečněna jen okrajově, ale i v době rozvolnění od června do září byl znatelný úbytek návštěvníků veřejných akcí, což je obecně vysvětlováno obavami z nákazy (období před možností vakcinace) a povinností nosit ochranu dýchacích cest ve vnitřních prostorech.

Knihovna při poskytování služeb aktuálně reagovala na vládní nařízení se všemi povinnostmi (dezinfekce, karanténa knih, povinnost roušek, omezení počtu osob podle plochy, ochrana zaměstnanců aj.), ale naopak také při změně k lepšímu otevírala svoje služby v nejbližších možných termínech. Na jaře bylo zcela uzavřeno 6 týdnů 13. 3. – 24. 4. 2020), na podzim 4 týdny (22. 10. – 20. 11.).

Informace o uzavření podle data a aktuální epidemiologické situace podrobně na s. 6.

Statistická data byla touto situací značně ovlivněna. Pro srovnání jsou uvedena data za rok 2020 a 2019.

→Ústřední knihovna, Hasskova ulice, Vnitřní město

Ústřední knihovna soustřeďuje odborné knihovnické služby pro všechny kategorie čtenářů pod hlavičkou **útvaru služeb čtenářům**, dále je sídlem **útvaru ředitele, ekonomického útvaru a útvaru služeb knihovnám regionu Třebíč**.

→→ Oddělení pro dospělé čtenáře

▪ Čtenáři	2 265 (2 829 r. 2019)
▪ Výpůjčky	101 290 (114 311)
▪ Návštěvníci	26 711 (44 991)
▪ Akce	65 (229)
▪ Návštěvníci akcí	2 422 (7 870)

- spolupráci se středními školami a základními školami,
- specifické služby pro osoby sociálně nebo zdravotně znevýhodněné a organizace s tímto zaměřením,
- donáškovou službu,
- besedy, exkurze, informační pomoc a lekce,
- počítačové kurzy,
- výstavy,
- propagační činnost (měsíční přehledy, letáky, vývěsky, plakáty k akcím, aktualizace webových stránek),
- odbornou pomoc knihovnám v místních částech, které fungují na principu neprofesionálních obecních knihoven,
- denní aktualizaci databáze článků z regionálních periodik,
- budování specializovaného fondu regionální literatury a periodik,
- zpracování bibliografie,
- udržování a revize fondu novin a časopisů.

→→ Studovna a čítárna periodik

▪ Návštěvníci	1 213 (1 987 r. 2019)		
▪ Z toho internet návštěvy	21 (112)		
▪ Výpůjčky	5 051 (5 687)		
▪ Rešerše	6 (15)		
▪ VPK	2 422 (7 870)	Virtuální	polytechnická knihovna,
elektronická dodávka článků			
▪ Analytický popis článků	267 (250)		

- Zajištění objednávek periodik (noviny a časopisy) pro všechna ostatní oddělení a pobočky.
- Agenda docházky a reklamace periodik, monitoring zpráv o knihovně v tisku.
- Výběr a zpracování článků z regionálních periodik do vlastní databáze.
- Specializované pracoviště pro řešení služeb nad rámec základní výpůjční služby.
- Zpracování rešerší na objednávku čtenářů.
- Vstupy do externích licencovaných databází.
- Elektronické služby vzdálených knihoven a knihovnických portálů.
- Virtuální polytechnická knihovna, Národní technická knihovna. Objednávky elektronických nebo tištěných kopií článků z českých i zahraničních převážně technických periodik z fondu NTK a dalších odborných a vysokoškolských knihoven ČR.
- Anopress, přístup do databáze článků z českých periodik, rozhlasu a vybraných médií.
- ASPI – přístup do databáze sbírek zákonů ČR a SR, legislativy, judikatury a právní literatury.
- On-line přístup do databází předplacených periodik.
- Poradenství internetových služeb, internet pro klienty Úřadu práce.
- PC kurzy pro veřejnost.
- Analytický popis článků do celostátních databází.
- Ptejte se knihovny.
- Vstup do Jednotné informační brány, katalogů Národní knihovny, digitálních archivů.
- Evidence a katalogizace brožur.
- Od roku 2017 je validačním pracovištěm internetových účtů Moje ID.

→ Internetová studovna a učebna, přízemí ústřední knihovny

- **Návštěvníci** **6 115 (8 561), z toho 2 521 (5 126) návštěvníci internetu**
- Počítačová studovna a učebna je vybavena 12 počítači s přístupem na internet pro veřejnost
- Poskytovala odbornou pomoc v přístupu na internetové aplikace.
- Kopírování pro čtenáře i veřejnost (živnostenské oprávnění).
- Tiskové centrum knihovny.
- Pracoviště se specializací na zajišťování MVS (meziknihovní výpůjční služba), v roce 2020 realizovalo 178 výpůjček pro čtenáře MěK v Třebíči z 208 požadavků, žadatelům z jiným knihoven bylo zasláno 77 z 81 požadavků.

→ Hudební oddělení a společenský sál, 2. patro ústřední knihovny,

- **Počet uživatelů zvukové knihovny** **24 (31)**
- **Počet návštěv zvukové knihovny** **140**
- **Návštěvníci hudebního oddělení** **440 (773)**
- **Výpůjčky hudebních CD, audioknih a zvukových knih** **4 338 (6 332)**
- Oddělení zajišťuje půjčování zvukových dokumentů.
- Hudební CD a audioknihy jsou dostupné všem čtenářům.
- Zvukové knihy ve formátu MP3 nebo na magnetofonových kazetách (starší fond) jsou dostupné zrakově a zdravotně znevýhodněným se specifickým postižením, které znemožňuje čtení klasických knih; pro poskytnutí služby je třeba potvrzení očního nebo příslušného odborného lékaře.
- Oddělení každý rok realizovalo celorepublikový seminář „Zvukové knihovny v roce ...“ pro odborné pracovníky zvukových knihoven, v roce 2020 byl seminář kvůli pandemii koronaviru zrušen, program bývá zaměřen na služby zrakově a zdravotně postiženým.

→ Dětské oddělení, 3. patro ústřední knihovny

- **Čtenáři do 15 let** **1 888 (2 112 r. 2019)**
- **Výpůjčky** **38 854 (50 569)**
- **Návštěvníci** **21 859 (47 822)**
- **Akce** **169 (571)**
- **Návštěvníci akcí** **4 092 (15 072)**

- Kromě výpůjční a informační činnosti byl základ práce dětského oddělení ve spolupráci se školami.
- Oddělení realizovalo besedy a akce pro mateřské a základní školy v Třebíči i řadu MŠ a ZŠ v okrese Třebíč, dále pro internát pro děti se specifickými potřebami.
- **Obvykle se na dětském oddělení dopoledne konají 3 až 4 akce pro školní třídy, v době uzavření knihovny a škol z pandemických důvodů byly akce zrušeny.**
- Probíhaly pravidelné výměny knih školních tříd s besedami o přečtené literatuře.
- Oddělení zajišťovalo služby pro čtenáře v Domově pro seniory Koutkova – Kubešova, kde obsluhuje klienty Domova.
- Oddělení se podílelo na projektu Literární kalendárium 2020.
- Dětské oddělení dále spolupracovalo s odbornými a zájmovými organizacemi na regionální a národní úrovni, zapojilo se do národních kampaní na podporu četby dětí.
- Některé projekty byly z pandemických důvodů zrušeny (Noc s Andersenem, Den pro dětskou knihu), případně se realizovaly jen částečně v době rozvolnění opatření (Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka, Pasování prvňáčků na čtenáře, plánované akce projektu Bookstart aneb S knížkou do života).
- Mimo knihovnické projekty a kampaně oddělení denně realizovalo besedy pro školy, výtvarné dílničky, kvízy, soutěže, výstavy dětských výrobků a akce v rámci kampaní.

Vybrané aktivity

- Realizace akcí projektů Literární kalendárium 2020 (MK ČR) a Středy pro nezbedy (Nadace ČEZ).
- Bookstart aneb S knížkou do života – aktivity na podporu čtení nejmenších dětí spojená s účastí na 10 vítáních občánků do života (pořádá MěÚ Třebíč).
- Už jsem čtenář - Knížka pro prvňáčka/druháčka, 11. ročník.
- Valentýnské dvojice - test pro děti.
- SUK – Čteme všichni, další ročník národní ankety o nejoblíbenější knihu pro děti a mládež.
- 71 tříd pravidelně chodí na výměnu knížek.
- Besedy a informační vzdělávání pro budoucí a začínající čtenáře z MŠ a ZŠ – Knihovnické lekce, Komiksy, Hrdinové z pohádek, Bajky, Astrid Lindgrenová, Za pohádku kolem světa, Aprílová škola, Zvířátka na statku a mnohé další podle nabídkového seznamu, za obvyklých okolností až 3 za dopoledne.
- Týden knihoven.
- Pasování prvňáčků/druháčků na čtenáře – některé třídy musely být přesunuty na podzim.
- Celoročně zpracování nových besed a jejich realizace pro MŠ a ZŠ.
- Specifické služby dětským skupinám při ZŠ Třebíč Cyrilometodějská, škola byla zřízena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, internátní děti navštěvují knihovnu i odpoledne.
- Zajištění výpůjček pro klienty Domova pro seniory Koutkova.
- Akce pro děti z Klubu naděje při OSPOD Třebíč.

→→ Pobočka Modřínová, Modřínová ul. 595/9

▪ Čtenáři	1 549 (1 836)	z toho 716 (941) dětí do 15 let
▪ Výpůjčky	97 241 (83 328)	
▪ Návštěvníci	20 023 (35 039)	
▪ Akce	24 (124)	
▪ Návštěvníci akcí	566 (5 096)	

Vybrané aktivity

- Pobočka od roku 2004 působí úspěšně jako komunitní centrum dvou velkých sídlišť.
- Dostupná je pro 6 mateřských škol (MŠ Benešova, Cyrilometodějská, Duha, Dukovanská, Obránců míru, Na Kopcích) a 4 základní školy (ZŠ Benešova, Cyrilometodějská, Kpt. Jaroše, Na Kopcích).
- Na společné výměny knih pravidelně chodí 30 tříd.
- Pobočka spolupracovala s Denním stacionářem na Družstevní ulici, Denním rehabilitačním stacionářem Úsměv, Denním stacionářem Domovinka, Třebíčským „mateřským“ centrem, pěveckým sborem Slunko a družinami ZŠ.
- Pobočka provádí výpůjční služby přímo v Domově pro seniory Manž. Curieových.
- Pro 8 čtenářů byla zajištěna donášková služba.

- Spolu s ústřední knihovnou se zapojila do národních kampaní na podporu četby a realizovala vlastní kampaně - Čteme společně, Pasování a klíčování prvňáčků, Čistá Vysočina.

→→ Pobočka Borovina, Okružní 963/5

▪ Čtenáři	589 (680)	z toho 298 (383) dětí do 15 let
▪ Výpůjčky	27 532 (31 312)	
▪ Návštěvníci	7 014 (11 379)	
▪ Akce	24 (82)	
▪ Návštěvníci akcí	823 (3 255)	

Charakteristika a vybrané aktivity

- Pobočka byla otevřena v roce 1983 a je jediným kulturním centrem čtvrti a sídliště Borovina. Na podzim 2019 získala nové prostory, další prostory měly být zpřístupněny v 1. poschodí v roce 2020, rekonstrukce však byla z pandemicko-ekonomických důvodů odložena.
- Spolupracuje s územně dostupnými školami a komunitními organizacemi: MŠ Bartušková, MŠ Okružní, School at the Castle - soukromá MŠ se zaměřením na angličtinu, ZŠ Bartušková, ZŠ Stařeč, SŠ Obchodní akademie a Hotelová škola Třebíč.
- Denním centrum Barevný svět o.p.s.
- DaR - pobočka Třebíčského mateřského centra.
- Akce pro stacionář Barevný svět
- Třebíč – moje město. Projekt pro žáky 3. tříd. Ukončení 11. ročníku projektu a v září zahájení 12. ročníku celoročních besed pro žáky o historii i současnosti Třebíče, tentokrát se zaměřením na klášter a řemesla ve staré Třebíči. Projekt se opět zúčastnili i žáci ZŠ Stařeč.
- Čteme společně – kampaň pro žáky ZŠ
- Pasování prvňáčků na čtenáře – ZŠ Bartušková, ZŠ Stařeč
- Knížka pro prvňáčka – účast v národním projektu
- Celoročně besedy, soutěže, kvízy, lušťovky, literární křížovky
- Prázdninové hry
- Exkurze studentů Hotelové školy a obchodní akademie Třebíč

→→ Neprofesionální pobočky Budíkovice, Pocoucov, Ptáčov, Račerovice, Slavice, Sokolí

Pobočky v místních částech (integrovaných obcích) pracovaly na principu obecních knihoven. Obce mají nízký počet obyvatel a v žádné z nich nepůsobí základní škola. Děti dojíždějí do ZŠ v Třebíči a využívaly většinou služby ústřední knihovny v Třebíči nebo poboček podle navštěvované základní školy. Obdobně navštěvovali knihovnu a pobočky v Třebíči i dospělí v produktivním věku. Služby zajišťovali dobrovolní knihovníci, obvykle obyvatelé místních částí. Výpůjční doba byla od 1 do 2 hodin týdně.

Základní data o pobočkách

Budíkovice: čtenáři 16, návštěvy 63, výpůjčky 110

Pocoucov: čtenáři 9, návštěvníci 33, výpůjčky 23

Ptáčov: činnost byla pozastavena z důvodu odchodu knihovníka. Po uzavření nové smlouvy nastal celostátní covidový nouzový stav a knihovna byla opět do konce roku uzavřena.

Račerovice: čtenáři 16, návštěvy 69, výpůjčky 385.

Slavice: čtenáři 46, návštěvy 445, z toho návš. půjčovny 336, akcí 89, internetu 20, výpůjčky 1 204

Sokolí: čtenáři 8, návštěvy 23, výpůjčky 19.

V místní části Řípvov (72 obyvatel) pobočka nebyla zřízena.

Pobočky nebyly doplňovány stálým fondem, novinky literatury byly zajištěny prostřednictvím výměnných fondů. **V knihovnách Pocoucov a Slavice byl instalován počítač s přístupem na síťový knihovnický systém Tritius a byl zprovozněn automatizovaný výpůjční protokol. /střední knihovna tak má stálý přístup k datům.**

V průběhu roku byly do neprofesionálních knihoven dodány potřebné pracovní pomůcky a prostředky osobní ochrany zdraví zaměstnanců proti nemoci Covid-19: dezinfekce, rukavice, roušky, názorné letáky, pomůcky a vysvětlivky pro návštěvníky o chování v uzavřeném prostoru v době pandemie.

(bez výměnného fondu pro obecní knihovny regionu – viz kapitola Regionální funkce)

Nákup knihovního fondu a dalších dokumentů

Městská knihovna v Třebíči provádí nákup knihovního fondu u knihkupců, nakladatelů, na internetu a od dealerů zlevněných knih. Rabat u jednotlivých dodavatelů se v roce 2020 pohyboval v rozmezí od 23 do 30 %. Menší část fondu získává knihovna nákupem na knižních veletrzích, což není případ covidového roku 2020.

V roce 2020 byla na nákup všech dokumentů plánována částka 1 350 000 Kč, během roku došlo k navýšení na konečnou částku **1 474 113,60 Kč** převodem z rozpočtových kapitol vykazujících přebytek a další navýšení o 10 000 Kč ze státní dotace na nákup zvukových knih pro zrakově a zdravotně postižené v MP3 formátu.

Knihy a další druhy dokumentů	1 237 981,85 Kč
CD (audioknihy, hudební CD)	69 799,16 Kč
Dotace na MP3 zvukové knihy	12 000,00 Kč
Spoluúčast ke grantovým projektům	18 223,72 Kč
Periodika (noviny, časopisy)	136 108,87 Kč
Celkem	1 474 113,60 Kč

Zpracování knihovního fondu a periodik

Knihovna zpracovává dokumenty v automatizovaném knihovnickém systému Tritius. Evidence knihovního fondu je vedena v elektronické formě v automatizovaném knihovnickém systému Tritius v mezinárodním formátu MARC21 a podle mezinárodních katalogizačních pravidel AACR2. Při zpracování dokumentů jsou dodržována nová katalogizační pravidla RDA.

I počet zpracovaných knih byl ovlivněn pandemickou situací z důvodu dlouhodobé OČR zaměstnance útvaru, bylo zpracováno cca o 2 000 dokumentů méně než obvykle. Na konci roku 2020 byl z přebytků posílen nákup cca o 124 000 Kč proti plánu, nicméně katalogizačně byl zpracován až na začátku roku 2021 a objeví se ve statistikách za rok 2021.

Bylo zpracováno celkem 5 315 dokumentů, z toho:

- 4 314 knih,
- 351 CD a audioknih,
- 643 zvukových knih pro zdravotně postižené,
- 2 hudebniny,
- 5 společenských her.

Počet docházejících exemplářů titulů periodik (novin a časopisů, včetně poboček)	287
Počet evidovaných jednotlivých čísel periodik	7 427

Revize knihovního fondu

V roce 2020 byla zakončena revize KF na neprofesionální pobočce Slavice. Porevizní ztráty byly zjištěny v počtu 95 svazků. Knihovní fond je evidován v elektronické podobě.

Odpisy knihovního fondu

V roce 2020 bylo odepsáno 5 657 dokumentů, většinou z důvodu opotřebení, duplicity a dlouhodobého nezájmu čtenářů.

Odpisy periodik

Z fondu novin a časopisů byl vyřazen a odepsán ročník 2016 s výjimkou regionálních periodik.

Odborné projekty a činnosti

Česká knihovna 2021

Projekt Moravské zemské knihovny dlouhodobě podporuje nákup nekomerčních titulů pro veřejné a vybrané vysokoškolské knihovny. Znamená odbyt nekomerčních a komerčně problematických titulů uměleckých děl české literatury, české ilustrované beletrie pro děti a mládež, vědy o literatuře a jejich distribuci do uvedených knihoven dle jejich vlastního výběru.

Cílem projektu je podpora široké sítě subjektů poskytujících veřejnou kulturní službu, veřejným profesionálním knihovnám, evidovaným dle zákona 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, včetně knihoven filozofických a pedagogických fakult vysokých škol a zároveň i vydavatelům české literatury.

Kooperativní tvorba národních autorit

Městská knihovna v Třebíči je zapojena do projektu harmonizace národních autorit. Hromadná harmonizace autorit proběhla v letech 2012 a 2013 a od té doby ročně probíhají opravy části autoritních záhlaví. Problematika souvisí s neustálým automatizovaným doplňováním fondů v knihovnách, propojováním systémů knihoven i nutností ročně kontrolovat a harmonizovat autoritní záhlaví v souladu s národními a mezinárodními standardy.

V roce 2020 bylo do databáze Tritius MěK v Třebíči převzato 3 781 záznamů autorit. Stav přístupového rejstříku lokálních autorit:

- Výchozí stav k 1. 1. 2020: 100 551 autoritních záznamů, 439 regionálních autorit, 11 sladěno s národní autoritou, 619 záznamů konspektu.
- Konečný stav k 31. 12. 2020: 104 332 autoritních záznamů, 412 regionálních autorit, 16 sladěno s národní autoritou, 619 záznamů konspektu.

Souborný katalog ČR – CASLIN

Budování souborného katalogu v Národní knihovně v Praze je výsledkem kooperace velkých knihoven ČR, při které knihovny vzájemně využívají on-line export dat (bibliografické záznamy) zpracovaných knih. V roce 2020 bylo přijato 2 767 záznamů monografií z MěK Třebíč. Knihovna ze souborného katalogu čerpá data pro přibližně 60 % zpracovaných knih.

Školení a semináře

V roce 2020 probíhaly převážně on-line:

- seminář o současné polské literatuře,
- supervize národních autorit,
- souborný katalog ČR CASLIN,
- akvizice,
- odborná školení,
- odborné konference.

PROJEKTY A GRANTY 2020

PROJEKTY PRO VEŘEJNOST A ODBORNÉ PROJEKTY PRO KNIHOVNU

V roce 2020 knihovna podala 7 samostatných grantových žádostí a 1 žádost jako člen národního konsorcia uživatelů databázových služeb. Všechny projekty byly podpořeny. Dále knihovna obdržela nadační příspěvek Nadace ČEZ na podzimní aktivity pro děti.

Knihovna podle pravidel nepodávala projekty do Grantového systému Zdravého města Třebíče (GSZM). Dlouhodobě úspěšné i nové roční projekty financovala z posíleného příspěvku zřizovatele (Francouzský klub, Zájmové vzdělávání seniorů, Bookstart aneb S knížkou do života, cestovatelské projekce, ekologické a vzdělávací akce, prorodinné a komunitní projekty).

Celková částka dotací jiných subjektů mimo zřizovatele činila 641 000 Kč.

Dotační programy a celkové dotační částky:

Ministerstvo kultury ČR, Knihovna 21. století	49 500 Kč
Ministerstvo kultury ČR, VISK3- neinvestiční dotace	94 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR, VISK9	54 000 Kč
Fond Vysočiny, Regionální kultura 2019 (<i>Nezvalova Třebíč 2020</i>)	21 966 Kč
Nadace ČEZ, Podpora regionů	20 000 Kč

Knihovna se v projektech orientuje na kulturní a vzdělávací akce pro děti i dospělé a pro všechny sociální skupiny. Díky aktivizaci veřejnosti v rámci malých projektů dosahuje v rámci ČR jedny z nejlepších výsledků, např. vykazuje 72 % registrovaných čtenářů do 15 let, což je 2x více než průměr ČR (34 %) (*podle výsledků Benchmarkingu knihoven 2019 – Měření výkonů v knihovnách; data za rok 2020 budou známa a zveřejněna v červnu nebo červenci 2021.*)

Kulturně vzdělávací projekty pro veřejnost

1. Festival poezie Nezvalova Třebíč 2020

Ministerstvo kultury ČR, program Knihovna 21. století	27 000 Kč
Fond Vysočiny, Regionální kultura 2019	21 966 Kč
Dary	4 500 Kč
Knihovna	1 450 Kč
Celkové náklady	54 916 Kč

Počet akcí	1
Účastníci (účastníci soutěže poezie z celé ČR)	53

Festival poezie Nezvalova Třebíč 2020 byl připraven k 120. výročí narození V. Nezvala (26. 5. 1900), měl být dvouměsíční kampaní moderní poezie a zároveň připomínkou 135. výročí založení knihovny (6. 4. 1885). Cílem bylo zainteresovat amatérskou uměleckou scénu Třebíčska, regionu i ČR. Na festival se průběžně celou předchozí zimu 2019/2020 připravovali básníci, písničkáři, školy, žáci ZUŠ, pěvecké a dramatické soubory a kroužky aj. Kvůli nepříznivé pandemické situaci byly všechny veřejné akce zrušeny a projekt byl omezen na splnění závazků vyplývajících z celorepublikové soutěže poezie ve dvou kategoriích, která byla vyhlášena již v říjnu 2019. Z projektu musely být vyňaty všechny veřejné akce a došlo ke snížení přiznaných dotací MKČR a Fondu Vysočiny.

Projekt byl financován podle výše uvedené struktury. Bylo rozhodnuto o přesunu veřejných akcí na duben a květen 2021, bohužel ani pandemická situace roku 2021 neumožňuje splnění záměru. V dubnu a květnu stále trvají restriktivní opatření v různé míře - teprve v dubnu se předpokládá zrušení distanční výuky ve školách (od října 2020) a setkávání osob ve venkovních ani uzavřených prostorách není v době tvorby Výroční zprávy 2020 dosud známo. Dalším záměrem je přesun některých plánovaných akcí do Víkendových festivalů poezie NT každoročně v dubnu až do roku 2025, kdy by se měl opět uskutečnit velký FPNT 2025.

2. Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké 2020

Ministerstvo kultury ČR, program Knihovna 21. století:	12 000 Kč
Knihovna:	21 198 Kč
Celkové náklady:	33 198 Kč

Počet návštěv čtenářů zvukových knih 2020:	139
Počet výpůjček 2020:	4 214

Trvalý projekt je určen na nákup zvukových knih ve formátu mp3, nosiče zvukových knih a jejich popis v Braillově písmu. Zvukové knihy jsou určeny výhradně pro čtenáře, kterým jejich postižení znemožňuje čtení běžných knih a tiskovin. Bylo zakoupeno 228 nových titulů zvukových knih (321 mp3 souborů) a 600 ks příslušných CD nosičů a obalů.

K 31. prosinci 2020 měla Městská knihovna v Třebíči ve svém fondu 13 119 titulů zvukových knih, z toho 3740 v digitálním formátu mp3.

Samostatnou součástí projektu měl být 22. ročník pracovního semináře pro knihovníky zvukových knihoven v ČR. V roce 2020 se měl konat 21. dubna a byl zrušen z pandemických důvodů.

3. Literární kalendárium

Ministerstvo kultury ČR, program Knihovna 21. století:	19 000 Kč
Z toho vyčerpáno:	10 500 Kč
Z toho vráceno:	8 500 Kč
Knihovna:	14 155 Kč
Celkové náklady:	24 655 Kč

Počet akcí:	33
Účastníci:	1 068

Celoroční projekt Literární kalendárium propagoval výročí významných českých literárních osobností a událostí formou besed, přednášek, soutěží pro děti a dalších aktivit. Akce pro děti byly připravovány se školami.

Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a opatřením proti šíření nemoci Covid-19 se uskutečnily jen akce naplánované do 12. března a září – říjen 2021. V prostoru knihovny Hasskova proběhly v rámci projektu 2 výstavy.

Finanční prostředky poskytnuté MK ČR byly využity částečně, zbytek byl vrácen (*viz výše*).

Výročí a akce

Karel Čapek, 130. výročí narození (9. 1. 1890 – 25. 12. 1938)

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

- : Noc s Andersenem/Noc s Dášeňkou
- : Život a dílo Karla Čapka, ze stálé nabídky besed pro školy
- : Karel Čapek dětem, ze stálé nabídky besed pro školy

Jan Zahradníček, 115. výročí narození a 60. výročí úmrtí (27. 1. 1905 – 7. 10. 1960)

115. výročí narození a 60. výročí úmrtí Jana Zahradníčka. Vzpomínkový večer věnovaný představiteli české katolické poezie, překladateli, esejistovi a redaktorovi. Pořad připravili místní obdivovatelé Zahradníčkova díla Antonín Malach, Jaroslava Mahelová, Marcela Blažková a Marie Nováková.

Božena Němcová, 200. výročí narození (4. 2. 1820 – 21. 1. 1862)

Maraton čtení ke 200. výročí narození nejznámější české spisovatelky. K dopolední akci se připojilo se několik škol a odpoledne proběhlo společné čtení dětí a dospělých.

Božena Němcová známá i neznámá. Opakovaná přednáška pro Zájmové vzdělávání seniorů, Domovinku Třebíč, knihovníky i nejširší veřejnost. Beseda byla zařazena do dlouhodobé nabídky 2. stupně ZŠ a SŠ.

Božena Němcová očima kluka, který nechtěl číst Babičku. Tři besedy s autorem komiksových knih z edice Velikáni do kapsy, které líčí zajímavé historické osobnosti z pohledu dnešní doby.

3x Pohádkové kreslení s Adolfem Dudkem. Klasické české pohádky Boženy Němcové a K. J. Erbena ožily na tabuli v kresbách ilustrátora Adolfa Dudka.

Božena Němcová očima dětí. Výtvarná soutěž pro děti.

Po stopách Boženy Němcové. Vědomostní testy pro děti.

Stálá nabídka besed:

Co nám poví slečna Betty. 1x pobočka Borovina.

Dílo Boženy Němcové. 1x pobočka Borovina.

Pohádky Boženy Němcové. 3x dětské oddělení

Božena Němcová pohádková. 7x pobočka Modřínová

Pavel Šrut, 80. výročí narození (3. 4. 1940)

Lichožrouti, 2 akce ze stálé nabídky besed pro školy

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

: Lichožrouti, scénické čtení z cyklu LiStOVÁNí

Václav Hrabě, 80. výročí narození (13. 6. 1940 – 5. 3. 1965), Ivan Blatný, 30. výročí úmrtí (21. 12. 1919 – 5. 8. 1990)

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

: Zhudebněná poezie Václava Hraběte a Ivana Blatného

František Nepil, 25. výročí úmrtí (10. 2. 1929 – 8. 9. 1995)

Vzpomínka Na Františka Nepila. Helena Mevaldová, dcera Fr. Nepila, vzpomínala na spisovatele a osobitého vypravěče lidsky vtipných a anekdotických příběhů.

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

: Dobrý a ještě lepší Nepil. Ze stálé nabídky besed pro školy

Karel Jaromír Erben, 150. výročí úmrtí (7. 11. 1811 – 21. 11. 1870)

K. J. Erben. Výstava. Autor: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i., ve spolupráci s Literárním archivem Památníku národního písemnictví a Karlem Čermákem.

Po stopách K. J. Erbena. Kvíz pro děti.

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

: Rozum a štěstí, ze stálé nabídky pro školy.

: Na slovíčko s Karlem Erbenem/Erbenem, ze stálé nabídky pro školy

: Dílo K. J. Erbena, ze stálé nabídky pro školy.

Jan Amos Komenský, 350. výročí úmrtí (28. 3. 1592 – 15. 11. 1670)

Vzdělávání pro všechny. Výstava představila nelehké životní osudy Komenského a seznámila s jeho přelomovým světově uznávaným dílem. Autor: Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze.

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

: **Komenský 2020.** Ing. Martin Kop, B.Th. Přednášky pro školy, listopad 2020.

: Další akce v rámci stálé nabídky pro školy.

Devětsil, 100. Výročí založení Uměleckého svazu Devětsil (15. 12. 1920)

Zrušeno z důvodu pandemických opatření:

: Devětsil. Přednášky Aleše Římana pro SŠ.

4 / Francouzský klub 2020

Projekt byl financován z rozpočtu 2020

Realizace 12. ročníku Francouzského byla početně ovlivněna koronavirovou pandemií, z plánovaných 14 akcí se uskutečnilo 7. Zúčastnilo se celkem 258 návštěvníků.

F-Klub byl při knihovně založen v říjnu 2008, od té doby každý první čtvrtek v měsíci knihovna přináší akci, jehož téma odkazuje na francouzskou kulturu, literaturu, cestování, společenskou problematiku, trávení volného času apod. Zájemci se v normálním období účastní také tematických zájezdů, divadelních, filmových a scénických představení.

Program projektu 2020 <http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/francouzsky-klub-2020/>

Leden: Francouzské a španělské Baskicko / Božena Kedronová

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzsky-klub-2020-francouzské-a-spanelské-baskicko-božena-kedronová_4580/

Baskicko je území mezi Pyrenejemi a Atlantickým oceánem, zasahuje částečně do Španělska a Francie a stále si udržuje svébytnou kulturu i jazyk. Francouzské Baskicko zahrnuje provincie Dolní Navarra, Labourd a Soule. V současné době je znovuobjevují i čeští turisté - nejen majestátní Pyreneje, ale i historická města a přímořská lázeňská střediska.

Únor: Od svaté Bernadety ke svatému Saturninovi / Milan Krčmář

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzsky-klub-2020-od-svate-bernadety-ke-svatemu-saturninovi-lourdes-pau-toulouse-milan-krcmar_4599/

Vyprávění třebíčského publicisty Milana Krčmáře o putování po jihozápadní Francii. Jak se z ulic Lurds stane kabaret, jak se cítíte, když dojdete k hotelu, který neexistuje, a jak v Toulouse chytají drogové dealery?

Březen: Kanada – francouzská stopa za oceánem / Alžběta Vítková

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzsky-klub-kanada-francouzská-stop-a-za-oceanem-alzbeta-vitkova_4625/

Alžběta Vítková měla možnost do Kanady vést českou delegaci v projektu frankofonní simulace Evropského parlamentu. Volně žijící velryby, Niagarské vodopády, dechberoucí národní parky, deset milionů mluvčích francouzštiny – to je Kanada.

Duben: Attila, Bič. Boží. 1. část, Stěhování národů / Milan Kameník

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzsky-klub-2020-12-rocnik_4658/

Zrušeno z důvodu pandemických opatření, náhradní termín 2021.

Raná historie Evropy našeho letopočtu je plná událostí převratných pro národy i obyvatelstvo. Jedním z dějinných faktorů té doby byla invaze hunských kmenů ze stepí Asie. V druhé polovině 4. století vytlačili Hunové gótské kmeny z evropských území současného Ruska, známým domino efektem začala doba nuceného stěhování národů. Attila byl nepředvídatelný hunský vládce, vyděrač nedodržující jakékoli smlouvy, na jehož svévoli byli krátkí i západořímsí a východořímsí císařové.

Květen: Zhudebněné Nezvalovy překlady francouzské poezie / Anna Kolaříková, Marta Chládková, Jarmila Beranovská, žáci ZUŠ Třebíč

Zrušeno z důvodu pandemických opatření, náhradní termín dle pandemické situace.

Pro projekt Festival poezie Nezvalova Třebíč 2020 zhudebnila Anna Kolaříková několik překladů francouzské poezie od Vítězslava Nezvala. Doprovodné výtvarné práce a přednes žáci ZUŠ Třebíč.

Červen: Milan Kameník / Attila, 2. část. Katalaunská pole (Francie) aneb První bitva národů o budoucnost Evropy

Zrušeno z důvodu pandemických opatření, náhradní termín 2021.

Červenec a srpen: Pétanque

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzsky-klub-2020-12-rocnik-prazdninovy-petanque_4670/

O prázdninách jsme zajistili tradiční letní hru - pétanque = boules = koulená. Počasí nám přálo a strávili jsme příjemné podvečery na Sokolském stadionu.

Červenec: Koncert FČHA Telč / Kamenný sál muzea Vysočiny Třebíč

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzskoceska-hudebni-akademie-telc-26-rocnik-4-14-7-2020_4671/

Francouzský klub při knihovně tradičně pozval členy i ostatní zájemce na slavnostní koncert nejlepších účastníků 26. ročníku Francouzsko-české hudební akademie Telč. FČHA je projekt mistrovských kurzů pro studenty hudebních škol a akademií z celého světa. Čeští lektoři vyučují smyčcové nástroje a francouzští

lektoři dechové nástroje. Studenti, hudební lektoři i další účastníci mistrovských kurzů Francouzsko-české hudební akademie Telč také vyjíždí za poznáním nejkrásnějších míst Kraje Vysočina. 13. července navštívili památky UNESCO v Třebíči a večer vystoupili v Kamenném sále Muzea Vysočiny Třebíč nejlepší účastníci mistrovských kurzů 2020.

Září: Západní Afrika / Tomáš Kubeš

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/francouzsky-klub-2020-zapadni-afrika_4675/

Západní Afrika, šest let, devět zemí - devět příběhů. Od Senegalu do Beninu, zeměmi s francouzskou koloniální minulostí. Příroda, národní parky, přeplněná města i pláže, které ještě nikdo nezastavěl betonem, cestování na střeše auta i na velbloudech, hliněné mešity, karnevaly, tradiční slavnosti masek, tržště, koloniální historie, divoké bary a setkání u přeslazeného čaje. To vše jsou příběhy pulsující Západní Afriky, která je jednou nohou v civilizaci a druhou ve světě dávných zvyků a rituálů.

Říjen: Národní park Les Calanques / Marie Dočkalová

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/zmena-nahradni-tema-narodni-park-les-calanques-marie-dockalova-zdarma_4689/

Repríza z r. 2016, náhradní program za původně plánované Gastronomické procházky regiony Francie. NP Les Calanques je území na jihu Francie mezi městy Marseille, Cassis a La Ciotat, charakteristické „kalanky“ - zálivy zakousnutými do vysokých vápencových skal.

Listopad: Strmý vzestup korsického rodáka aneb Mladá léta Napoleona Bonaparta / Martin Rája
Zrušeno z důvodu pandemických opatření, náhradní termín neupřesněn.

Mgr. Martin Rája, Ph.D., je vedoucí historik Zámku slavkov a odborník na napoleonské období.

Listopad: Tenkrát ve Slavkově / Zájezd

Zrušeno z důvodu pandemických opatření.

Slavkov si každý rok připomíná atmosféru před bitvou u Slavkova v roce 1805, život obyčejných lidí i vojáků v mrazivém táboře. V roce 2020 byl projekt z pandemických důvodů zrušen.

Prosinec: Burgundsko a Parc Naturel Regional du Morvan / Marie Dočkalová

Zrušeno z důvodu pandemických opatření.

Prezentace z kraje vína, lesů, historických památek a plavebních kanálů bude provedena v náhradním termínu po skončení pandemických opatření.

6 / Zájmové vzdělávání seniorů (ZVS)

Projekt byl financován z rozpočtu 2020

Obsahem projektu byla realizace dalšího ročníku vzdělávacího cyklu pro seniory. Připravený jarní program byl z důvodu pandemických opatření přerušen v březnu, podzimní od října. Odvolán byl i zájezd.

Počet akcí:

8

Účastníci:

1 552

Program ZVS

Leden 2020

Zmizelá Třebíč. Ing. arch. Lubor Herzán

Město je živý organismus a neustále se proměňuje. Řada staveb nenávratně mizí a je nahrazována novými. Nový cyklus bývalého městského architekta Ing. arch. Lubora Herzána má připomenout stavby a veřejné prostory, které již neexistují nebo prošly výraznější proměnou.

1. část: Hisotircké jádro města. Leden.

2. část: Stařečka, Hadlíz, Na Potoce. Únor.

3. část: Komenského náměstí, Masarykovo náměstí. Březen.

4. část: Horka-Domky. Září.

Rožmberkové / PhDr. Martina Indrová. Leden.

Jeden z nejvýznamnějších, nejmocnějších a nejvlivnějších českých šlechtických rodů 14. – 16. století, jehož členové zastávali vysoké funkce u královského dvora a výrazně se zapsali do dějin českého státu, představila historičky umění a kulturoložka Martina Indrová.

Vietnamem od severu k jihu/ Zdeněk Lorenc. Únor.

Vietnam se pomalu stává pojmem pro cestovatele, kteří před ležením na pláži upřednostňují poznávání navštívené země. Má co nabídnout - uchovává si panenskou krásu, původní kulturu, svérázné zvyky a výjimečnou kuchyni. A ani ty pláže rozhodně nejsou přelidněné jako v jiných destinacích.

Brněnské podzemí - Orlí ulice / Ing. Aleš Svoboda. Únor.

Pokračování cyklu přednášek s Ing. Alešem Svobodou - největším znalcem brněnského podzemí. Pod ulicí Orlí se skrývá podzemí kláštera sv. Voršily, tajemného domu na Staré poště (dnes U kamenné panny) nebo domu č. 9, kde se v minulosti propadl chodník do barokních sklepů.

Alois Musil – český Lawrence z Arábie / MUDr. Jana Zita Šteclová. Březen.

Alois Musil byl cestovatel, topograf, etnograf, autor beletrizovaných cestopisů a dobrodružných románů, ale hlavně vědec, orientalista a arabista světového formátu, profesor vídeňské univerzity a Karlovy univerzity v Praze. Význam jeho objevů se vyrovná velkým objevům západních cestovatelů, přesto o něm v české kotlině málokdo ví. Život a dílo je ukázkou píše, cílevědomosti, širokých zájmů a hlubokých znalostí.

Další přednáška od poloviny března do června a od října byly z důvodu pandemie zrušeny, náhradní termíny se předpokládají v roce 2021.

Středy pro nezbedy (doplňující projekt k Boostartu aneb S knížkou do života)

Nadace ČEZ	20 000 Kč
Z toho vyčerpano:	13 400 Kč
Z toho převedeno do roku 2021	7 600 Kč
Předpokládaná spoluúčast knihovny vč. roku 2021:	15 263 Kč

Projekt doplňující celonárodní kampaně *Bookstart aneb S knížkou do života* na podporu čtení pro nejmenší děti od batolecího věku. Záměrem bylo vytvořit prostřední vhodné pro setkávání rodičů s malými dětmi s věkově odpovídajícím hracím nábytkem, hygienickým zázemím, souborem her a knih. Důležitou součástí byl cyklus přednášek odborníků na problematiku výchovy batolat a předškoláků i dílniček zaměřených na rozvoj jejich vnímavosti, kognitivních a motorických schopností. Primárně byly pro setkávání rodičů a přednášky určeny středy, samostatně bylo vybavení k dispozici nepřetržitě. Program financovaný z projektu bude pokračovat do června 2021 po pandemických omezeních, předpokládá se návaznost a dlouhodobost.

Program odborných přednášek a dílniček

Kateřina Grulichová: Zázraky z papíru. 2x výtvarná díla pro malé děti, červenec 2020.

Eva Tomenendalová: Šátkování a látkové pleny. Jak a kam s malými dětmi bez kočárku a ekologicky.

Dita Seiferová: Cvičení s Ditou. Mimijóga pro děti od dvou let.

Zdeňka Mládková: Polámal se Mravenček. Nemoci a úrazy malých dětí s dětskou zdravotní sestrou.

Pavla Kolmanová: Kdy jít s dítětem k logopedovi.

Lucie Ryglová: Vařila myšička kašičku. O zdravé stravě pro malé děti.

Bazárek, Druhá šance pro kojenecké a batolecí oblečení.

Luděk Trojan: Canisterapie s Dášeňkou. O vlivu domácích zvířat na motorický a psychický vývoj dětí.

6x volný program rodičů s dětmi – knížky pro mimina a batolata, pohybové hry, nezávadné hračky, sdílení zkušeností a nápadů.

7 / Moderní technologie v knihovně: 3D tisk

Ministerstvo kultury ČR, program VISK3	94 000 Kč
Knihovna:	63 534 Kč
Celkové náklady:	157 534 Kč

Projekt souvisí s budováním tzv. makerspace, tj. dílen - míst, kde zájemci mohou samoobslužně nebo s asistencí knihovníka použít některé z klasických i nejnovějších technických pomůcek. Příkladem může být skener, kopírka, řezačka, sešíváčka, laminovačka a rychlovazačka papíru, ale i obyčejné nůžky, balicí

papír, výběr izolep a druhů lepidel. Nejnovějším přírůstkem makerspace jsou 3D tiskárny, které byly pořízeny do ústřední knihovny a na pobočky Modřínová a Borovína.

Projekt počítal se založením kroužku na podporu volného času dětí a mladých lidí. Záměr byl odložen do doby, než to umožní epidemiologická situace a shromažďování odpovídajícího množství lidí v zájmové skupině. Pro 3D modelování se používají dostupné open source nástroje, které jsou nainstalovány na odpovídajících moderních počítačích přístupných veřejnosti.

Odborné knihovnické projekty

4. Přístup do mediální databáze Anopress a právní databáze ASPI

Knihovna:	14 762 Kč
Národní knihovna	29 524 Kč

Dlouhodobý projekt Národní knihovny v Praze umožňuje knihovnám prostřednictvím konsorcia přístup do komerčních mediálních databází, v případě Třebíče do databáze mediálních článků Anopress a databáze Sbírky zákonů ASPI.

Anopress je archiv médií (noviny, časopisy, TV, rozhlas aj.). ASPI je systém právních informací s možností vyhledávat zákony, judikaturu, právní literaturu aj. podle mnoha hledisek s propracovaným systémem vzájemných odkazů. Producentem databáze je firma Wolters Kluwer ČR, a.s.

Knihovna poskytuje přístup do těchto databází prostřednictvím knihovníka ve studovně.

5. Harmonizace rejstříků národních a lokálních autorit

Ministerstvo kultury ČR:	54 000 Kč
Knihovna:	27 054 Kč
Celkové náklady:	81 054 Kč

Projekt umožnil pokračovat v harmonizaci rejstříků národních a lokálních autorit. Při realizaci byly odstraněny rozsáhlé duplicity způsobené retrokatalogizací fondu v malých obecních knihovnách prostřednictvím systému Clavius REKS. Lokální záznamy byly nahrazeny autoritními.

REGIONÁLNÍ FUNKCE 2020

Městská knihovna v Třebíči je pověřena výkonem regionálních funkcí (RF) od roku 2002. Smyslem RF je odborná pomoc knihovnám regionu, a to profesionálním i neprofesionálním. Regionální funkce zajišťuje Útvar služeb knihovnám (ÚSK). Podmínkou pro poskytování služeb je registrace knihovny na Ministerstvu kultury.

RF jsou finančně zajištěny Krajem Vysočina.

Výše dotace 2020: 2 664 000 Kč (2019: 2 345 700 Kč).

Zvýšení dotace bylo určeno na úhradu nákladů souvisejících s pronájmem prostor pro oddělené pracoviště útvaru na ulici Brněnská. Stěhování proběhlo v první polovině roku 2019.

Z dotace jsou hrazeny platy 4 zaměstnanců útvaru a náklady související výhradně s poskytováním RF – nákup knih do výměnného fondu, materiál, náklady na rozvoz knih aj. V okrese Třebíč bylo v roce 2020 registrováno celkem 10 profesionálních knihoven s 2 profesionálními a 16 neprofesionálními pobočkami (včetně MěK v Třebíči a jejích dvou profesionálních poboček) a 136 neprofesionálních knihoven v malých obcích. Tento počet je nejvyšší v Kraji Vysočina.

Seznam a právní postavení profesionálních knihoven

Městská knihovna Hrotovice: organizační složka obce

Městská knihovna Jaroměřice nad Rokytnou, oddělení MKS při městě Jaroměřice nad Rokytnou

Městská knihovna Jemnice: organizační složka obce

Knihovna městyse Mohelno: organizační složka obce

Městská knihovna Moravské Budějovice: organizační složka obce

Místní knihovna Myslibořice: organizační složka obce

Městská knihovna Náměšť nad Oslavou: součást organizační struktury MěÚ

Knihovna Okříšky: organizační složka obce

Obecní knihovna Rouchovany: organizační složka obce

Městská knihovna v Třebíči: příspěvková organizace obce

Financování

Profesionální knihovny vzhledem k právnímu postavení podléhají ve většině případů hospodaření příslušného městského nebo obecního úřadu.

Úspěšné projekty podané do grantových programů MK ČR v programu VISK 3 (Veřejné informační služby knihoven) a Knihovna 21. století v roce 2020:

(Nezahrnuje Městskou knihovnu v Třebíči)

Knihovna 21. století, profesionální knihovny			
Žadatel	Požadavek	Dotace	Název projektu
Město Hrotovice	12 000	12 000	Do knihovny nejen pro knihu

VISK 3, profesionální knihovny			
Žadatel	Požadavek	Dotace	Název projektu
Městys Okříšky	53 000	53 000	Přechod z knihovního systému Clavius na Titius a obnova počítačového vybavení
Město Hrotovice	18 000	18 000	Obnova technického vybavení v Městské knihovně Hrotovice

VISK 3, neprofesionální knihovny			
Žadatel	Požadavek	Dotace	Název projektu
Obec Krokočín	53 000	53 000	Podpora komunitního centra v obci
Obec Valeč	54 000	54 000	Modernizace knihovny – obnova technologického vybavení
Obec Radonín	19 000	19 000	Modernizace knihovny technickým vybavením

Statistika činnosti ÚSK

Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	4
Počet obsluhovaných knihoven (včetně MěK v Třebíči a profesionálních i neprofesionálních poboček)	164
Poradenská a konzultační činnost	
počet obslužených knihoven	151
počet poskytnutých konzultací	343
počet metodických návštěv	282
Zpracování roční statistiky knihovnických činností Kult (MK) 12 – 01 pro MK ČR	
počet obslužených knihoven	156
počet zpracovaných statistických výkazů	156
Vzdělávání knihovníků, semináře	
počet obslužených knihoven	24
počet vzdělávacích akcí	4
počet účastníků	112
počet vyučovacích hodin	10
Porady	
počet obslužených knihoven	10
počet akcí	1
počet účastníků	14
Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
počet revidovaných knihoven	11
počet revidovaných knihovnických jednotek	47 828
Zpracování knihovního fondu z prostředků provozovatelů (obcí)	
počet obslužených knihoven	30
počet zpracovaných knih	1 566
Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
stav výměnného fondu k 31. 12. 2019	73 495
roční přírůstek	3 066
roční úbytek výměnného fondu	2
Cirkulace VF	
počet knihoven	113
počet expedovaných souborů	212
počet svazků v souborech	12 344
Servis automatizovaného knihovního systému	
Knihovny, kde je podpora automatizovaného systému zajišťována ÚSK	93
počet akcí, zásahů	148
Doprava v rámci výkonu RF	
počet obslužených knihoven	108
počet ujetých km	4 514

Financování regionálních funkcí knihoven v Kč z rozpočtu Kraje Vysočina

Druh nákladu	Kč
Spotřeba materiálu (knihy, materiál, majetek)	511 960
z toho nákup knihovního fondu	479 047

z toho materiál	32 913
z toho nákupy DDHM	0
Spotřeba energie	36 928
Služby (opravy, cestovné, servis IT, poštovné, telefony, licence, doprava aj.)	206 926
Osobní náklady	1 890 634
z toho platy zaměstnanců	1 365 591
z toho ostatní osobní náklady	12 960
z toho zákonné sociální pojištění	458 679
z toho zákonné sociální náklady	53 404
Jiné ostatní náklady	4 043
Náklady z DDHM, DDNM	13 509
Provozní náklady celkem	2 664 000
Investiční náklady	0
Náklady celkem	2 664 000